

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Roman
Nazwisko: Lipiński
Miejsce urodzenia: Chełchy gm. Sypniewo pow. Maków Maz.
Data urodzenia: 23-03-1929
Imię ojca: Bolesław
Imię matki: Józefa
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Roman Lipiński (ur. w marcu 1929) co najmniej od wiosny 1947 do czerwca 1949 był współpracownikiem i żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenach powiatów: Maków Maz., Ostrołęka, Przasnysz, Łomża i miasta Wrocław. Nosił pseudonimy "Murzyn" i "Wiesław". Roman Lipiński walczył zbrojnie z komunistycznymi okupantami kraju m.in. w szeregach partyzanckiego oddziału NZW pod dowództwem sierżanta Ildefonsa Żbikowskiego pseud. "Tygrys". Figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz w kartotekach MBP/MSW, WUBP w Warszawie, KW MO we Wrocławiu i PUBP Ostrołęka z lat 1949-1989. Zapisano w nich między innymi, że Roman Lipiński "od wiosny 1947 r. wraz z innymi członkami bandy NZW brał udział w napadach terrorystyczno-rabunkowych z bronią w rękę" oraz w zbrojnych akcjach przeciwko funkcjonariuszom i współpracownikom UB i MO. Zanotowano, że Roman Lipiński został "aresztowany 15 czerwca 1949 r." we Wrocławiu i wyrokiem WSR w Warszawie z dn. 16.12.1949 skazany na karę śmierci (zamienioną później na dożywotnie więzienie). W tzw. kartotece skazanych zapisano, że Roman Lipiński został zwolniony z więzienia dn. 31 lipca 1957. Zanotowano, że w latach 1980-1982 Roman Lipiński był członkiem NSZZ „Solidarność” we wrocławskich zakładach "FADROMA" i był dwukrotnie internowany w okresie stanu wojennego: od dnia 13 maja do 24 lipca 1982 oraz od 9 września do 15 października 1982.		Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

Roman Lipiński figuruje wraz z dwoma innymi żołnierzami i kilkoma współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego, w materiałach operacyjnych i aktach korespondencyjnych prowadzonych w roku 1949 przez UB z Wydz. III WUBP we Wrocławiu. Ta dokumentacja dot. Romana Lipińskiego i kilku innych członków zbrojnego antykomunistycznego podziemia z NZW z terenu pow. ostrołęckiego i powiatów okolicznych. Akta te zawierają m.in. korespondencję prowadzoną pomiędzy UB z Wydz. III WUBP w Warszawie, a Wydz. III WUBP we Wrocławiu. Ta korespondencja dot. ustalenia miejsca pobytu kilku członków NZW na terenie Wrocławia, a następnie ich zatrzymania. Szczegółów dot. działalności Romana Lipińskiego w NZW nie podano.

IPN Wr 024/4446 t. 3 (71306/II).

Roman Lipiński pseud. "Murzyn" i "Wiesław" figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach sądowych z lat 1949-1953. Akta te dot. głównie sprawy karnej przeciwko pojmanemu przez UB partyzantkiemu dowódcy Romana Lipińskiego - Jerzemu Dominiakowi pseud. „Cygan” (ur. dn. 23.08.1925 i skazanemu na karę śmierci). Te akta śledcze zawierają m.in. protokoły przesłuchań kilkunastu świadków i aresztowanych żołnierzy NZW, w tym protokół przesłuchania Romana Lipińskiego z dnia 23 października 1949.

IPN Bi 212/4047 t. 1 (Sr. 269/51).

Roman Lipiński figuruje jako oskarżony i skazany w aktach sądowych z lat 1949-1957. Wyrokiem WSR w Warszawie z dn. 16.12.1949 Roman Lipiński został skazany z art. 86 § 2 KKWP, art. 28 KKWP w zw. z art. 225 § 1 KK i art. 259 KK na karę śmierci (zamienioną później na dożywotnie więzienie), utratę praw i przepadek mienia za "przynależność" do partyzanckiego oddziału NZW działającego na terenie powiatu ostrołęckiego i powiatów okolicznych.

IPN BU 1023/498 (Sr. 1858/49).

Roman Lipiński pseud. "Murzyn" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach i materiałach operacyjnych UB z PUBP Ostrołęka i WUBP w Warszawie z lat 1948-1954 zatytułowanych "Rozpracowanie obiektowe kryptonim >"O-A-1<" (nr rej. 1560). To rozpracowanie zostało założone na "byłych członków" NZW (z okręgu XVI NZW/ oddziału NZW pod dowództwem kpt. Zbigniewa Kuleszy pseud. "Młot", a następnie, od maja 1947, pod dowództwem por. Józefa Kozłowskiego pseudonim "Las", "Vis"). Akta te zawierają m.in. liczne raporty i sprawozdania UB z przebiegu rozpracowania poszczególnych grup partyzantów i konspiratorów oraz charakterystyki ich działań.

IPN BU 0255/228 (2297/IV) t. 2.

Roman Lipiński pseud. "Murzyn" i "Wiesław" figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1976-1978 zatytułowanych "Charakterystyka nr 3" i "Kwestionariusze osobowe oraz karty na czyn przestępczy do charakterystyki nr 3". To opracowanie SB dot. zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem por. Zbigniewa Żwańskiego pseud. "Noc" - działającego w latach 1947-1951 na terenach powiatów Ostrów Mazowiecka, Ostrołęka i Łomża. Te materiały, w tym kwestionariusze osobowe żołnierzy NZW, zostały opracowane na podstawie materiałów UB z lat 1940-ch. W kwestionariuszu dot. Romana Lipińskiego (w tomie 3) zapisano między innymi, że ww. "w okresie od października 1947 r. jako członek bojówki >Cygana< podległej bandzie >Nocy< brał bezpośredni udział w napadach terrorystyczno-rabunkowych i zabójstwach (...). W dniu 28 X 1948 r. został aresztowany. WSR w Warszawie skazał go na karę śmierci".

IPN Bi 019/2 t. 3 (1/2).

Roman Lipiński pseud. "Murzyn" i "Wiesław" figuruje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w wielotomowych aktach KW MO w Warszawie z lat 1978-1989 zatytułowanych "Charakterystyka nr 64, Narodowe Zjednoczenie Wojskowe - Okręg Warszawski nr XVI". Te materiały, w tym głównie kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników NZW, zostały opracowane w latach 1978-1989 (na bazie materiałów UB z lat 1940-ch i 1950-ch) przez Wydział "C" Komendy Stołecznej MO w Warszawie na potrzeby Wydziału II Biura "C" MSW. W kwestionariuszu dot. Romana Lipińskiego pseud. "Murzyn" i "Wiesław" (w tomie 14) zapisano między innymi (dn. 20 marca 1984), iż ww. "w 1947 r. przyjechał do rodziny zam. we wsi Jarnuty gm. Czerwin, gdzie wstąpił do NZW. Początkowo był w patrolu >Tygrysa< (Żbikowski Ildefons) (...). W lutym 1948 r. wyjechał do Wrocławia (przed aresztowaniem) i 15 VI 1949 r. został we Wrocławiu aresztowany". W rubryce „obecne miejsce zamieszkania i pracy” zanotowano: "Wrocław, ul. Lwowska 45 - >Fadroma<".

IPN BU 0180/80 t. 14 (Charakterystyka nr 64).

Roman Lipiński figuruje w materiałach operacyjnych i aktach internowania - prowadzonych w roku 1982 przez SB z KW MO we Wrocławiu. W tych aktach zapisano między innymi, że miejscem internowania Romana Lipińskiego (w okresie od 13 maja do 15 października 1982) był Ośrodek Odosobnienia w Nysie.

IPN Wr 040/959 (3751/827/IV).

Roman Lipiński figuruje w aktach osobowych internowanego - prowadzonych w roku 1982 przez tzw. Ośrodek Odosobnienia (więzienie) w Nysie. W tych aktach zapisano między innymi, że Lipiński Roman został osadzony w ww. Ośrodku pod zarzutem "naruszania obowiązującego porządku prawnego na podstawie art. 42 dekretu z dn. 12.12.1981 r. o stanie wojennym" - internowany w dniu 14 maja 1982 na podstawie decyzji komendanta wojewódzkiego MO we Wrocławiu nr 1723 z dnia 13.05.1982. Zwolniony w dniu 24 lipca 1982.

IPN Wr 30/1049 (374/82).

Roman Lipiński figuruje w aktach osobowych internowanego - prowadzonych w roku 1982 przez tzw. Ośrodek Odosobnienia (więzienie) w Nysie. W tych aktach zapisano między innymi, że Roman Lipiński został osadzony w ww. Ośrodku w dniu 14 września 1982 na podstawie decyzji komendanta wojewódzkiego MO we Wrocławiu nr 2014 z dnia 9 września 1982. Zanotowano, że Roman Lipiński został zwolniony z tego więzienia w dniu 15.10.1982.

IPN Wr 30/1050 (545/82).

Roman Lipiński figuruje w kilku materiałach administracyjnych i kartotekach osób internowanych - prowadzonych w MSW w roku 1981 i 1982.

IPN BU 01152/36, IPN BU 2431/1, IPN BU 1460/1.